

ZAKON O ZAŠTITI OD SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje zaštita od svjetlosnog onečišćenja, načela te zaštite, subjekti koji provode zaštitu, način utvrđivanja standarda upravljanja rasvjetljenošću u svrhu smanjenja potrošnje električne i drugih energija i obveznih načina rasvjetljavanja, utvrđuju se mjere zaštite od prekomjerne rasvjetljenosti, ograničenja i zabrane u svezi sa svjetlosnim onečišćenjem, planiranje gradnje, održavanja i rekonstrukcije rasvjete, odgovornost proizvođača proizvoda koji služe rasvjetljavanju i drugih osoba, i druga pitanja s tim u svezi.

Pojašnjenje pojmova

Članak 2.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu i u provedbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. svjetlosno onečišćenje okoliša jest emisija svjetlosti iz umjetnih izvora svjetlosti koja štetno djeluje na ljudsko zdravlje i uzrokuje osjećaj bliještanja, ugrožava sigurnost u prometu zbog bliještanja, zbog neposrednog ili posrednog zračenja svjetlosti prema nebu ometa život i/ili seobu ptica, šišmiša, kukaca i drugih životinja te remeti rast biljaka, ugrožava prirodnu ravnotežu na zaštićenim područjima, ometa profesionalno i/ili amatersko astronomsko promatranje neba ili zračenjem svjetlosti prema nebu nepotrebno troši električnu energiju te narušava sliku noćnog krajobraza,
2. svjetlo je elektromagnetsko zračenje u (čovjeku) vidljivom dijelu spektra te u ultraljubičastom i infracrvenom području,
3. bliještanje je fiziološko smanjenje sposobnosti ljudskog vida zbog rasipanja svjetlosti u staklastom tijelu oka ili neugodan, psihološki osjećaj prouzrokovan zbog čestog, nehotičnog gledanja u izvor svjetlosti, a uzrokuje ga razlika između jačine svjetlosti izvora i svjetlosti okolice,
4. svjetlina rasvjetljene površine je odnos između svjetlosne jakosti rasvjetljene površine i projekcije te površine na smjer zračenja, a izražava se u cd/m^2 ,
5. udio svjetlosnog toka koji zrači prema gore podrazumijeva odnos između svjetlosnog toka koji zrači u smjeru iznad horizontale i svjetlosnog toka koji zrači iz rasvjetnog elementa u toj svjetiljci izraženo u postocima. Udio svjetlosnog toka određuje se na temelju podataka proizvođača svjetiljaka dobivenih tipskim ispitivanjem,
6. jakost svjetla je snaga zračenja koju emitira izvor svjetla u određenom smjeru. Izražava se u kandelama [cd],
7. svjetlosni tok je količina svjetla koje je emitirano iz izvora i prihvaćeno promatranom površinom objekta. Izražava se u lumenima [lm],
8. rasvjetljenost je mjera za količinu svjetlosnog toka koja pada na jediničnu površinu. Izražava se u luksima [lx],
9. svjetiljka je električna naprava (fiksna ili prenosiva) koja ima ugrađen jedan ili više izvora svjetlosti, a namijenjena je usmjeravanju, filtriranju ili prijenosu svjetla. Pod svjetiljkom se podrazumijevaju i svjetlovodi (optička vlakna) i svi drugi neelektrični uređaji koji svojom uporabom stvaraju, filtriraju ili prenose svjetlo,
10. ekološki prihvatljiva svjetiljka je svaki svjetlo-tehnički uređaj koji zadovoljava potrebe za umjetnom rasvjetom pojedine lokacije a da pritom u okoliš ne unosi trajne smetnje emisijom elektromagnetskog zračenja. Ovakav uređaj svojom emisijom ne smije ometati aktivnosti i zdravlje ljudi, utjecati na brojnost i životnu aktivnost divljih svojti u neposrednoj i daljoj okolini. Ovaj uređaj je proizveden primjenom najboljih raspoloživih tehnika vezano za potrošnju energije, a konstrukcijom i korištenjem prihvatljivih konstrukcijskih materijala emisije stakleničkih plinova koje nastaju radom uređaja svedene su na zakonom dopustive granice,
11. priključna električna snaga svjetiljke (u daljnjem tekstu: električna snaga svjetiljke) je električna snaga koju troši svjetiljka pri načinu korištenja što ga je odredio proizvođač, a izražava se u vatima (W), pri čemu se uzima u obzir električna snaga koju izvor svjetlosti pretvara u svjetlosni tok, kao i sve vrste njezinih gubitaka (npr. gubici u predspojnim napravama od mjesta gdje se mjeri potrošnja električne energije zbog obračuna),

12. zasjenjena svjetiljka je svjetiljka koja optičkim ograničivačima ili vlastitom konstrukcijom jamči minimalno bliještanje i raspršenje svjetla u okolinu te emitira minimalan snop svjetla od ravnine horizontale prema gore, bez parazitnog isijavanja proizašlog od prozirnih elemenata svjetiljke, a koji je usmjeren iznad linije horizonta. Zasjenjenom se smatra i svaka ona svjetiljka koja se koristi za rasvjetu pročelja građevine, a koja je opremljena sjenilom, usmjerivačima ili maskom,
13. rasvjeta je sustav u kojem su korištene električne svjetiljke, projektirane i postavljene na propisani način,
14. ekološka rasvjeta je sustav uređaja projektiranih na propisani način tako da omogućavaju najviše standarde zaštite okoliša i najviše sigurnosne standarde,
15. emisija je ispuštanje ili istjecanje tvari u tekućem, plinovitom ili čvrstom stanju, i/ili ispuštanje energije (toplina, zračenje, buka, vibracije, svjetlo) te ispuštanje organizama iz pojedinog izvora u okoliš, nastalo kao rezultat čovjekovih djelatnosti, kao i mikrobiološko onečišćivanje okoliša,
16. granična vrijednost emisija je propisana vrijednost, koncentracija i/ili razina emisije, izražena u posebnim pokazateljima, koja u jednom ili tijekom odgovarajućih odnosno određenih vremenskih razdoblja ne smije biti prekoračena,
17. rasvijetljenost neba podrazumijeva rasvijetljenost noćnog neba koja nastaje zbog raspršenja vidljivog i nevidljivog svjetla (ultraljubičastog i infracrvenog svjetla) prirodnog ili umjetnog podrijetla na sastavnicama okoliša i atmosfere,
18. standardna rasvijetljenost radnog mjesta na otvorenom je rasvijetljenost radnog mjesta na otvorenom, koja je za pojedinu vrstu radnog mjesta na otvorenom i za pojedine vrste poslova koji se izvode na pojedinom radnom mjestu na otvorenom, propisana odgovarajućom hrvatskom normom,
19. zaštićeni prostori su prostorije u: stambenim zgradama i zgradama u kojima se obavljaju odgojno-zaštitne, obrazovne, zdravstvene, hotelskosmještajne ili slične djelatnosti, namijenjene pretežno odmoru ili oporavku, a u kojima se ljudi često ili duže zadržavaju,
20. rasvjeta za zaštitu je rasvjeta koja je u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita ljudi i imovine, a namijenjena je zaštitu građevina,
21. postojeća rasvjeta je izvor svjetlosti i svjetiljka, koji su bili u uporabi ili se koristili na dan stupanja na snagu ovoga Zakona ili za koje je, u skladu s propisima o gradnji, prije stupanja na snagu ovoga Zakona pribavljen odgovarajući akt na temelju kojega se odobrava gradnja,
22. standard u smislu ovoga Zakona je bilo koja razina prihvatljivosti karakteristika proizvoda, usluge, aktivnosti ili pojave koja je uređena propisima donesenim na temelju ovoga Zakona ili drugim propisima,
23. operater rasvjete je pravna ili fizička osoba koja upravlja rasvjetom u svojem vlasništvu ili rasvjetom u vlasništvu druge osobe prema ovlaštenju njezinog vlasnika ili iznajmljivača. Ukoliko za upravljanje rasvjetom nije izdano ovlaštenje, operatorom rasvjete smatra se vlasnik građevine koju rasvjeta rasvjetljava,
24. proizvođač jest svaka pravna i fizička osoba obrtnik, koja proizvodi odnosno uvozi i stavlja na tržište svjetiljke, uređaje i proizvode za rasvjetu,
25. područje naseljenosti jest područje naseljenosti kako je određeno posebnim propisom iz područja prostornog uređenja,
26. noć jest dio 24-satnog dnevnog ciklusa tijekom kojega prirodno svjetlo uzrokuje rasvijetljenost horizontalnih površina manju od 10 lx,
27. štetni učinci su učinci rasvijetljenosti štetni za ljudsko zdravlje i okoliš, kao i efekti na živi svijet koji pokazuju odstupanja u zdravstvenom smislu ili smislu regularnog tijeka života živog bića u negativnom smislu,
28. sigurnosna rasvjeta je rasvjeta koja je u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osoba i imovine, u slučaju nestanka distributivnog izvora napajanja,
29. oglasni pano ili površina – medij oglašavanja postavljen okomito na smjer kretanja sa svrhom isticanja reklamnih poruka. Ovaj uređaj može biti samosvijetleći (ekran) ili rasvijetljen vanjskim rasvjetnim tijelima,
30. ministarstvo je ministarstvo nadležno za poslove zaštite okoliša,
31. ministar je ministar nadležan za zaštitu okoliša,
32. javnost jest jedna ili više fizičkih i pravnih osoba te njihove udruge, organizacije ili skupine.
- (2) Gradnja, rekonstrukcija, održavanje, projekt, građevina i zgrada imaju značenje određeno posebnim zakonom kojim se uređuje područje prostornog uređenja i gradnje.

Primjena Zakona

Članak 3.

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na ocjenu i upravljanje rasvijetljenošću okoliša iz umjetnih izvora svjetlosti, kojoj su izloženi ljudi u prirodi, u naseljenim područjima i na prometnicama te u pripadnom prostoru prometnica, kojoj je izložen biljni i životinjski svijet u prirodi, te objektima zelenila u okolini prometnica i drugim područjima osjetljivima na rasvijetljenost, kojoj su izloženi speleološki objekti i druge zaštićene prirodne vrijednosti, noćno nebo i zvjezdarnice.

(2) Zahvati i granične vrijednosti koji su određeni ovim Zakonom odnose se na emisije svjetla u okoliš, koje su stalne ili povremene, a nastaju zbog djelovanja svjetlosnih izvora koji uzrokuju svjetlosno onečišćenje. Oblici svjetlosnog onečišćenja podrazumijevaju i onečišćenja nastala emisijama uzrokovanim ultraljubičastim i infracrvenim valovima (toplinskim zračenjem), koji narušavaju sklad u prirodi te štetno djeluju na bioraznolikost svih otvorenih prostora osim onih iz članka 4. ovoga Zakona.

(3) Sve odredbe ovoga Zakona koje se odnose na jedinice lokalne samouprave primjenjuju se i na Grad Zagreb, ako Grad Zagreb nije izrijekom naveden u pojedinoj odredbi.

Članak 4.

(1) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na emisije svjetlosti u okoliš koje nastaju zbog:

- rasvjetljivanja unutarnjih prostorija ili natkrivenih prostora građevina,
- prirodnih izvora svjetla podrijetlom iz okoliša,
- uklanjanja posljedica elementarnih nepogoda i pri drugim izvanrednim događajima ili okolnostima, koje mogu izazvati veće materijalne štete, ugrožavati zdravlje i živote ljudi te u većim razmjerima narušavati okoliš,
- sigurnosne rasvjete, ukoliko je njezin rad uređen propisima ili normama kojima se uređuju tehnički sigurnosni sustavi,
- vojnih, obrambenih ili zaštitnih djelatnosti na područjima za potrebe obrane te zaštite od prirodnih i drugih nepogoda, određenih posebnim propisima, ukoliko emisije nastaju zbog provedbe zadaća u svrhu obrane države odnosno zaštite, spašavanja i pomoći kod prirodnih i drugih nepogoda,
- spašavanja i pomoći kod prirodnih i drugih nepogoda te pri pružanju medicinske, policijske i druge pomoći,
- zaštite osoba i građevina koji se štite u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita određenih osoba, zgrada i okoliša zgrada u kojima su sjedišta državnih tijela i policije,
- signalizacije u zračnom prometu u skladu s propisima kojima se uređuje signalizacija u zračnom prometu,
- signalizacije u pomorskom prometu i prometu unutarnjim vodama u skladu s propisima kojima se uređuje signalizacija u pomorskom prometu i prometu na unutarnjim vodama,
- signalizacije u cestovnom prometu u skladu s propisima kojima se uređuje signalizacija u cestovnom prometu,
- signalizacije u željezničkom prometu i vožnje vlakova u skladu s propisima kojima se uređuje signalizacija u željezničkom prometu i pri vožnji vlakova, i
- građenja građevina i izvođenja drugih radova na otvorenom za koje postoji odgovarajući akt nadležnog tijela.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na svjetiljke koje povremeno svijetle na otvorenom:

- na javnim ili privatnim priredbama (zabave, koncerti i sl.) i
- kao dekorativna rasvjeta zgrada i drugih građevina te javnih površina u razdoblju od 1. prosinca do 15. siječnja te tijekom trajanja blagdana i raznih manifestacija koje jedinice lokalne samouprave utvrđuju svojom odlukom u skladu s ovim Zakonom.

Primjena drugih propisa

Članak 5.

(1) Na pitanja utvrđivanja odgovornosti za štetu i uzrokovanu opasnost od šteta u okolišu koje su posljedica svjetlosnog onečišćenja odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređena zaštita okoliša i provedbeni propisi toga zakona koji se odnose na štete u okolišu i prijeteće opasnosti od šteta.

(2) Na pitanja prava na pristup informacijama javnosti i zainteresirane javnosti u postupcima prema ovom Zakonu koja nisu uređena ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita okoliša.

(3) Utjecaji svjetlosnog onečišćenja obvezno se razmatraju u postupcima strateške procjene značajnih utjecaja planova i programa na okoliš i u postupcima procjene utjecaja zahvata na okoliš, koji se provode prema zakonu kojim je uređena zaštita okoliša i njegovim provedbenim propisima.

Ovlaštenja ministra

Članak 6.

(1) Način rada u ministarstvu, nadležnim upravnim tijelima županija i Grada Zagreba, nadležnim upravnim odjelima gradova i općina te u pravnim osobama s javnim ovlastima u vezi s provedbom ovoga Zakona i provedbenih propisa ovoga Zakona propisuje ministar naputkom.

(2) Ovlašćuje se ministar da za potrebe izrade nacrtu provedbenih propisa koje je ovlašten donositi prema ovom Zakonu i izradu nacionalnih planova, programa i izvješća, osniva povjerenstva, imenuje članove povjerenstva i tajnika te uređuje način njihova rada.

(3) Ovlašćuje se ministar da određuje naknadu članovima i tajnicima za rad u povjerenstvima koja je prema ovom Zakonu ovlašten osnivati.

Ciljevi

Članak 7.

(1) Zaštita od svjetlosnog onečišćenja provodi se tijekom noći te danonoćno u prirodnim podzemnim objektima.

(2) Zaštitom okoliša od svjetlosnog onečišćenja osigurava se cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog života i temelj održivog razvitka.

(3) U ostvarivanju ciljeva iz stavka 1. ovoga članka moraju se uzimati u obzir najučinkovitije raspoložive tehnike i tehnologije te njihova gospodarska provedivost u skladu s načelima prema ovom Zakonu i zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša.

II. NAČELA ZAŠTITE OD SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA

Odgovarajuća primjena načela

Članak 8.

Zaštita od svjetlosnog onečišćenja temelji se na uvažavanju i odgovarajućoj primjeni načela zaštite okoliša uređenih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša, primjeni načela međunarodnog prava zaštite okoliša i uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse, a osobito na sljedećim načelima:

1. Onečišćivač plaća – vlasnik, odnosno operater rasvjete snosi sve troškove preventivnih mjera i mjera otklanjanja štetnih utjecaja, odnosno onečišćenja, financijski je odgovoran za provedbu preventivnih i sanacijskih mjera zbog štete za okoliš koju prouzroči ili bi moglo prouzročiti svjetlosno onečišćenje uzrokovano rasvjetom kojom on upravlja.

2. Odgovornost proizvođača – proizvođač proizvoda namijenjenih rasvjeti pri proizvodnji proizvoda odgovoran je za odabir rješenja najprihvatljivijeg za ljudsko zdravlje i okoliš, prema svojstvima proizvoda i tehnologiji proizvodnje, uključujući vijek trajanja proizvoda i uporabu najbolje dostupne tehnologije.

3. Osim proizvođača, za odabir rješenja u smislu točke 2. ovoga članka odgovorni su i investitor, odnosno operater i projektant projekta rasvjete.

Načelo energetske učinkovitosti

Članak 9.

U sustavu javne rasvjete moraju se primjenjivati svjetiljke koje daju isti svjetlosni učinak uz manju potrošnju energije.

Načelo opravdanosti

Članak 10.

(1) Načelo opravdanosti u odnosu na djelatnosti s izvorima svjetla ostvaruje se ako djelatnost koja uključuje rasvjetu u naseljenim mjestima i okolišu daje korist društvu, a ta korist je u svim uvjetima veća od štetnosti zbog izlaganja svjetlosnom onečišćenju, uvažavajući gospodarske, socijalne i druge utjecaje.

(2) Načelo opravdanosti u odnosu na primijenjene mjere postiže se tako da svaka mjera mora ublažiti posljedice iznenadnog događaja, a posebno smanjiti izlaganje ljudi i okoliša svjetlosnom onečišćenju zbog izvanrednoga događaja.

Načelo optimalizacije

Članak 11.

(1) Načelo optimalizacije zaštite od svjetlosnog onečišćenja u odnosu na djelatnosti s izvorima svjetla ostvaruje se provedbom mjera zaštite kojima se negativan utjecaj svjetlosnog onečišćenja na ljude i okoliš u cjelini, iz svih izvora svjetla, smanjuje toliko nisko koliko je razumno moguće unutar propisanih granica, uvažavajući pri tome tehničke, organizacijske, gospodarske, zdravstvene i socijalne učinke.

(2) Načelo optimalizacije u odnosu na poduzete mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja ostvaruje se tako, da provedba, opseg i trajanje svake poduzete mjere mora postići najveći razumno mogući pozitivan učinak.

Načelo ograničenja

Članak 12.

Načelo ograničenja rasvjete za djelatnosti s izvorima svjetla provodi se primjenom mjera zaštite određenih ovim Zakonom tako da izlaganje ljudi i okoliša svjetlosnom onečišćenju mora biti niže od propisanih graničnih vrijednosti za neškodljivu rasvjetu.

III. SUBJEKTI KOJI OSIGURAVAJU PROVEDBU ZAŠTITE OD SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA

Članak 13.

(1) Vlada Republike Hrvatske uređuje standarde, uvjete i mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja za područje javne rasvjete i zaštite noćnog neba te druge standarde u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Županija, Grad Zagreb, gradovi i općine dužni su, svaki u okviru svojega djelokruga, na svojem području osigurati uvjete i provedbu propisanih standarda i mjera iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U svrhe iz stavka 2. ovoga članka županija je dužna surađivati s jedinicama lokalne samouprave.

(4) Više županija i/ili županija i Grad Zagreb mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu propisanih standarda i mjera iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 14.

(1) Provedbu zaštite od svjetlosnog onečišćenja osiguravaju:

- Vlada Republike Hrvatske,
- ministarstva i druga tijela državne uprave,
- jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te
- pravne osobe s javnim ovlastima.

(2) Subjekti iz stavka 1. ovoga članka zaštitu od svjetlosnog onečišćenja provode obavljajući svoje propisane zadaće, odnosno u okviru propisanih djelokruga te ostvarujući svoja prava i obveze u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i u skladu s ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona.

IV. STANDARDI UPRAVLJANJA RASVIJETLJENOŠĆU I OBVEZNI NAČINI RASVIJETLJAVANJA

Standardi upravljanja rasvijetljenošću

Članak 15.

(1) Rasvijetljavanje ekološki prihvatljivim svjetiljkama obvezno je prema standardima zaštite od svjetlosnog onečišćenja – standardima upravljanja rasvijetljenošću.

(2) Standarde upravljanja rasvijetljenošću, uvjete i najviše dopuštene razine intenziteta svjetla, rasvijetljenosti, svjetline i raspršenja na otvorenom, a vezano za rasvijetljavanje javnih površina i prometnica, te druge uvjete za postavljanje svjetiljki i ostalih izvora svjetla na otvorenom; standarde i ciljne vrijednosti godišnje potrošnje električne energije i planirane vrijednosti godišnjih ušteta u potrošnji električne energije u području javne rasvjete i rasvjete državnih prometnica te obveze operatera rasvjete i operatera koji upravljaju prometnicama odnosno objektima komunalne infrastrukture koji se odnose na korištenje javnih površina s tim u svezi; granične vrijednosti električne priključne snage svjetiljaka za rasvjetu objekata i površina; mjere za smanjivanje emisija svjetlosti s javnih površina u okoliš; rokove i razdoblja prilagodbe obveznika u svezi s propisanim standardima, obveze jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave vezano za javnu rasvjetu i propisane standarde; način provedbe prilagodbe za postojeće obveznike te sva druga pitanja s tim u svezi propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Obvezni načini rasvijetljavanja

Članak 16.

(1) Obvezni načini rasvijetljavanja propisuju se za rasvjetu koja može uzrokovati svjetlosno onečišćenje. Obvezni načini rasvijetljavanja propisuju se za rasvjetu: javnih površina i prometnica; željezničkih postaja; rasvjetu u sustavu zračnog prometa koja nije obuhvaćena posebnim propisom o zračnim lukama, rasvjetu luka; proizvodnih postrojenja; poslovnih građevina i ustanova; spomenika kulture i vjerskih građevina; sportskih građevina; pročelja; panoa ili površina za oglašavanje; gradilišta i rasvjetu kojom se može utjecati na zaštićene prostore (u daljnjem tekstu: objekti i uređaji).

(2) Obvezne načine rasvijetljavanja iz stavka 1. ovoga članka; uvjete i najviše dopuštene razine intenziteta svjetla, rasvijetljenosti, svjetline i raspršenja na otvorenom, uključujući i iznimke vezano za objekte i uređaje; alternativne načine i uvjete rasvijetljavanja

objekta i uređaja; mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja uzrokovanog vanjskim izvorima rasvjete na zaštićene prostore; standarde i ciljne vrijednosti godišnjih ušteda u potrošnji električne energije vezano za objekte i uređaje; obveze operatera rasvjete i operatera koji upravljaju objektima i uređajima; obveze jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave vezano za propisane standarde u smislu stavka 1. ovoga članka, metodologiju za klasifikaciju svjetiljaka s obzirom na ekološku prihvatljivost i sva druga pitanja u vezi s tim, uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu prirode pobježe propisuje ministar pravilnikom.

(3) Pravilnik iz stavka 2. ovoga članka mora biti usklađen s propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Iznimke koje se utvrđuju u Odluci o terminskom planu rasvjete

Članak 17.

(1) Iznimno od propisanih standarda rasvjete, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može za područje jedinice lokalne samouprave donijeti odluku o terminskom planu rasvjete kojom može odrediti:

- posebne uvjete rasvjete u turističke i dekorativne svrhe koja pridonosi učinkovitosti gospodarskih uslužnih djelatnosti kao što su ugostiteljstvo, turizam i trgovina,
- posebne uvjete rasvjetljavanja prigodnih manifestacija na odgovarajućim lokacijama u jedinici lokalne samouprave što uključuje održavanje prigodnih sajmova, smotri, festivala i sl.,
- lokacije na kojima je iznimno moguće prekoračiti propisane dopuštene razine rasvjete radi zadovoljavanja potreba za održavanjem javnih skupova i organiziranja javnih priredbi i povremenih prigodnih zabavnih i športskih aktivnosti i natjecanja na otvorenom ili u zatvorenom prostoru za stanovništvo i goste, kada postoji mogućnost prekoračenja dopuštenih razina rasvjetljenosti,
- strože uvjete zaštite od svjetlosnog onečišćenja od propisanih standarda za područja obuhvaćena ekološkom mrežom Republike Hrvatske u okviru jedinice lokalne samouprave.

(2) I u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka rasvjeta horizontalnih površina dopuštena je isključivo uporabom ekološki prihvatljivih svjetiljki, a dekorativna rasvjeta pročelja zgrada mora se izvesti tako da granice snopova svjetla ne nadilaze vanjske gabarite zgrade koju rasvjetljavaju u postotku većem od 30% obuhvaćajući sve svjetiljke u cjelini.

(3) Odlukom iz stavka 1. ovoga članka jedinica lokalne samouprave utvrdit će vrijeme nakon kojega dekorativna rasvjeta mora biti isključena ili smanjena za najmanje 50%. Ukoliko jedinica lokalne samouprave to ne propiše svojom odlukom, podrazumijeva se da dekorativna rasvjeta mora biti isključena ili smanjena za 50% najkasnije u jedan sat noću.

(4) Odlukom iz stavka 1. ovoga članka jedinica lokalne samouprave može odrediti pojedine objekte i uređaje koji se smatraju izrazito bitnima za kulturni i vizualni identitet pojedinog mjesta u jedinici lokalne samouprave, odnosno jedinici lokalne samouprave u cjelini na koje se ne primjenjuju odredbe te odluke.

V. MJERE ZAŠTITE, OGRANIČENJA I ZABRANE

Mjere zaštite

Članak 18.

(1) Zaštita od svjetlosnog onečišćenja obuhvaća mjere zaštite od nepotrebnih, nekorisnih i/ili štetnih emisija svjetla u prostor u zoni i izvan zone koju je potrebno rasvijetliti te mjere zaštite noćnog neba od prekomjernog rasvjetljenja. Mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja određuju se vodeći računa o zdravstvenim, biološkim, ekonomskim, kulturološkim, pravnim, sigurnosnim, astronomskim i drugim standardima i propisanim normama.

(2) Mjerama zaštite od svjetlosnog onečišćenja mora se osigurati provedba načela uređenih ovim Zakonom.

(3) Mjerama zaštite od svjetlosnog onečišćenja mora se spriječiti nastajanje prekomjerne emisije i raspršivanja svjetla u okoliš, a postojeće rasvjetljenje mora se smanjiti na dopuštene razine.

Članak 19.

(1) Zaštita od svjetlosnog onečišćenja postiže se osobito sljedećim mjerama:

- utvrđivanjem izloženosti svjetlosnom onečišćenju i prekomjerno rasvjetljenosti kontinuiranim svjetlotehničkim mjerenjem i, po ocijenjenoj potrebi, izradom karata rasvjetljenosti za odgovarajuća izložena područja,
- osiguranjem dostupnosti podataka o rasvjetljenosti i svjetlosnom onečišćenju okoliša,
- zaštitom područja koja su rasvijetljena s posebno niskom razinom,
- izradom akcijskih planova vezano za održavanje i rekonstrukciju postojeće rasvjete i rasvjetljavanje na području jedinice lokalne samouprave,

- pravodobnim održavanjem ili rekonstrukcijom rasvjete sukladno akcijskom planu,
- zaštitom ugroženih vrsta biljnog i životinjskog svijeta i njihovih zaštićenih staništa,
- ograničenjima i zabranama vezano za rasvjetljavanje, odnosno razdoblja rasvjetljavanja tijekom 24 sata,
- korištenjem zasjenjenih svjetiljki.

(2) Poblize obveze i način praćenja rasvijetljenosti i sva pitanja glede sadržaja i načina izrade karata rasvijetljenosti, akcijskih planova i planova održavanja, što uključuje i način njihova utvrđivanja i donošenja te obveznike po tom pitanju, kao i sva druga pitanja s tim u svezi, propisuje ministar pravilnikom.

(3) Pravilnik iz stavka 2. ovoga članka mora biti usklađen s propisima iz područja prostornog uređenja i gradnje.

Zaštita životinjskog svijeta

Članak 20.

Ako se u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita prirode u rasvijetljenom objektu iz članka 16. ovoga Zakona štiti stanište strogo zaštićenih životinjskih vrsta, površine takve zgrade ili objekta na kojima su otvori za prelet tih životinjskih vrsta ne smije se rasvjetljivati.

Ograničenja za rasvjetljavanje zaštićenih prostora rasvjetom izvana

Članak 21.

(1) Rasvjeta izvana u blizini zaštićenih prostora mora biti namještena tako da jačina svjetlosti koju ta rasvjeta uzrokuje na prozorima zaštićenih prostora ne prelazi granične vrijednosti propisane provedbenim propisom ovoga Zakona.

(2) Granične vrijednosti iz stavka 1. ovoga članka određuju se u odnosu na udaljenost prozora zaštićenog prostora od najbližega ruba rasvijetljenog kolnika, pločnika ili druge površine koja je rasvijetljena javnom ili drugom rasvjetom izvana.

Zabrane rasvjetljavanja

Članak 22.

(1) Operater rasvjete objekta i uređaja iz članka 16. ovoga Zakona, osim rasvjete u sustavu zračnog prometa, mora osigurati da je po danu od jutra do večeri rasvjeta ugašena.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rasvjeta se ne mora ugaziti tijekom vrlo loših vremenskih uvjeta kao što su: gusta magla, jaka kiša ili snijeg i sl., odnosno kada se radi o potrebi uključivanja zaštitne rasvjete. Rasvjeta se ne mora ugaziti niti prilikom izvođenja radova na redovitom održavanju rasvijetom.

(3) Zabranjena je uporaba svjetlosnih snopova bilo kakve vrste ili oblika, mirujućih ili pokretnih, ako su usmjereni prema nebu ili prema površinama koje reflektiraju više od 25% intenziteta prema nebu.

(4) Rasvjetom pročelja zabranjeno je rasvjetljivati zid zaštićenog prostora na kojem su prozori.

(5) U građevinama s transparentnom fasadom svjetiljke interijera ne smiju biti usmjerene prema vidljivom dijelu neba.

Članak 23.

Osim zabrana iz članka 22. ovoga Zakona zabranjeno je i:

1. postavljanje svjetiljki i ostalih izvora svjetla na otvorenom koji prelaze najviše dopuštene razine intenziteta svjetla, rasvijetljenosti, svjetline i raspršenja propisane provedbenim propisom ovoga Zakona,
2. na prometnicama postavljati ploče, znakove, svjetla, stupove ili druge slične naprave koje svijetle, a kojima se zaklanja ili smanjuje vidljivost postavljenih prometnih znakova ili zasljepljuju sudionici u prometu, ili se odvraća njihova pozornost u mjeri koja može biti opasna za sigurnost prometa,
3. obavljati djelatnosti, pojedine radove i druge aktivnosti, koje u prostorima u kojima borave ljudi uzrokuju rasvijetljenost štetnu za zdravlje ljudi,
4. korištenje javne rasvjete koja raspršuje svjetlo iznad horizonta u postocima većim od propisanih graničnih vrijednosti, osim u propisanim iznimkama,
5. postavljanje svjetiljki koje izvana rasvjetljavaju zaštićeni prostor više od dopuštenih propisanih graničnih vrijednosti,
6. rasvjetljavanje prometnica na način da se svjetlo raspršuje u okoliš iznad propisanih dopuštenih standarda,
7. rasvjetljavanje oglasnih površina uz prometnice nenaseljenih područja,
8. postavljati samosvjetleće oglasne površine na bazi tehnologija s pozadinskom rasvjetom i s dinamičkim prijenosom informacija u zoni prometnih raskrižja ili prometnih kružnih tokova, kao i uz same prometnice,
9. postavljati ploče, znakove, stupove, oglasne površine i druge slične naprave, koje zbog rasvjete uzrokuju štetne posljedice u područjima zaštićenima u skladu s propisima iz područja zaštite prirode,

10. obavljati djelatnosti, pojedine radove i druge aktivnosti koje uzrokuju rasvjetljenje štetno za ekosustav i bioraznolikost na lokaciji na kojoj se to obavlja.

VI. PLANIRANJE, GRADNJA, ODRŽAVANJE I REKONSTRUKCIJA RASVJETE, ODGOVORNOST PROIZVOĐAČA PROIZVODA KOJI SLUŽE RASVJETLJAVANJU

Planiranje, gradnja, održavanje i rekonstrukcija rasvjete

Članak 24.

Kod planiranja, gradnje, održavanja i rekonstrukcije rasvjete potrebno je izabrati tehnička rješenja i uvažavati dostignuća i rješenja kojima se osigurava da rasvjeta bude izvedena prema hrvatskim normama iz područja rasvjete, da se koriste energetske učinkovite rješenja u skladu sa člankom 9. ovoga Zakona, te da parametri rasvijetljenosti ne prelaze granične vrijednosti propisane ovim Zakonom i provedbenim propisom ovoga Zakona, osim ukoliko je za pojedine vrste rasvjete ovim Zakonom propisano drukčije.

Rad izvora svjetlosti

Članak 25.

(1) Za rad izvora svjetlosti nije potrebna dozvola tijela nadležnog za zaštitu okoliša.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada je izvor svjetlosti na području postrojenja odnosno uređaja koji uzrokuju značajnije onečišćenje okoliša i/ili onečišćenje u većem opsegu, bez obzira na odredbu iz stavka 1. ovoga članka, uvjeti za takav izvor svjetlosti određuju se u okviru propisanih postupaka procjene utjecaja zahvata na okoliš ili davanja suglasnosti na elaborat o svjetlosnom onečišćenju na zahtjev operatera, sve u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i provedbenim propisima toga zakona.

Članak 26.

(1) Građevina koja uključuje izvor svjetlosti, odnosno rasvjetu mora ispuniti uvjete:

– da svjetlosni tok svjetiljaka ne prelazi granične vrijednosti za izvor svjetlosti propisane provedbenim propisom ovoga Zakona,
– pri uporabi i djelovanju svjetiljaka za rasvjetljavanje pročelja, spomenika kulture, panoa i površina za oglašavanje moraju biti ispunjeni uvjeti iz ovoga Zakona i provedbenog propisa ovoga Zakona,
– korištene svjetiljke moraju ispunjavati uvjete u skladu s odredbama ovoga Zakona, ukoliko ovim Zakonom za pojedinu vrstu rasvjete nije određeno drukčije.

(2) Ukoliko su izvori svjetlosti i svjetiljke sastavni dio zahvata u okoliš za koji je potrebno utvrditi odgovarajuće uvjete prema postupku koji se provodi prema propisima iz područja zaštite okoliša, usklađenost s uvjetima iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se u postupku koji se provodi u skladu s propisima iz područja gradnje.

Članak 27.

(1) U postupcima utvrđivanja prihvatljivosti zahvata za okoliš koji se provode sukladno posebnim propisima iz područja zaštite okoliša utvrđuje se i ispunjavanje posebnih uvjeta vezano uz provedbu mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja propisanih ovim Zakonom i provedbenim propisom ovoga Zakona. U tim postupcima mišljenje o posebnim uvjetima vezano uz provedbu mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja daje tijelo koje je nadležno za provedbu postupka.

(2) U postupcima koji se vode prema posebnom zakonu kojim se uređuje područje gradnje posebni uvjeti vezano za zaštitu od svjetlosnog onečišćenja kada se radi o zahvatima za koje se ne izdaje rješenje o utjecaju zahvat na okoliš, odnosno rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša sadržani su u glavnom projektu, odnosno drugim propisanim projektima.

Projekt rasvjete

Članak 28.

(1) Operater rasvjete kojoj pojedinačni svjetlosni tok izvora svjetlosti rasvjete prelazi propisane granične vrijednosti prema provedbenom propisu ovoga Zakona, ako se radi o rasvjeti spomenika kulture, pročelja ili objekta za oglašavanje, mora imati projekt rasvjete iz kojega su razvidni osnovni podaci o izvoru svjetlosti i svjetiljci.

(2) Na projekte rasvjete primjenjuju se posebni propisi iz područja gradnje.

(3) Kada se radi o rasvjeti gdje pojedinačni svjetlosni tok izvora svjetlosti rasvjete prelazi propisane granične vrijednosti projekt rasvjete iz stavka 1. ovoga članka mora osobito sadržavati i podatke o svjetlosnom onečišćenju, i to: rasvijetljenost na prozorima zaštićenih prostora koju može bitno uzrokuje izvor svjetlosti i svjetlinu površina koju uzrokuje rasvjeta spomenika kulture ili pročelja.

(4) Odredbe stavka 3. ovoga članka ne primjenjuju se na rasvjetu prometnica i javnih površina.

(5) Operater rasvjete dužan je, na zahtjev, projekt rasvjete dostaviti ministarstvu, odnosno inspekciji zaštite okoliša.

Obveze proizvođača i drugih osoba odgovornih za provedbu Zakona

Članak 29.

(1) Proizvođači proizvoda koji služe rasvjetljavanju su dužni planirati i provoditi proizvodnju tih proizvoda i ambalaže za proizvode na način da se proizvodnja unapređuje primjenom najpovoljnijih čistih tehnologija, te na način koji omogućuje učinkovitu uporabu materijala i energije, potiče ponovnu uporabu i reciklažu proizvoda (ako je to po svojstvu proizvoda moguće) i na način kojim se uzima u obzir najprimjereniji postupak uporabe i/ili zbrinjavanja proizvoda kojem je istekao rok, odnosno vijek trajanja, kako bi se nepovoljan utjecaj na okoliš sveo na najmanju moguću mjeru.

(2) Proizvođači moraju koristiti sirovine i materijale, poluproizvode i ambalažu koji smanjuju uporabu energije i materijala i čijim se korištenjem smanjuje nastajanje otpada i/ili emisije stakleničkih plinova.

(3) Proizvođači su dužni izbjegavati uporabu materijala, tvari i/ili predmeta koji sadrže opasne tvari u količinama i/ili koncentracijama koje bi mogle nepovoljno utjecati na zdravlje ljudi i/ili na okoliš u procesu proizvodnje, uporabe i zbrinjavanja proizvoda kada postane otpad.

(4) Osobe iz članka 8. točke 3. ovoga Zakona dužne su primjenjivati takve izvore svjetlosti i svjetiljke koje ispunjavaju uvjete u skladu s odredbama ovoga Zakona i njegovog provedbenog propisa, osim ako je ovim Zakonom za pojedinu vrstu rasvjete propisano drukčije.

VII. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Upravni nadzor

Članak 30.

Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i njegovih provedbenih propisa te zakonitost rada i postupanja nadležnih tijela, jedinica lokalne samouprave i osoba koje imaju javne ovlasti nad povjerenim im poslovima koji se odnose na postupanje u svezi s provedbom obveza prema ovom Zakonu i provedbenim propisima ovoga Zakona te nad radom drugih osoba koje su dužne postupati sukladno odredbama ovoga Zakona obavlja ministarstvo.

Inspekcijски nadzor

Članak 31.

(1) Inspekcijски nadzor nad provedbom ovoga Zakona i njegovih provedbenih propisa provodi inspekcija zaštite okoliša i gospodarska inspekcija, svaka u svojem djelokrugu.

(2) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor provodi izravan uvid u opće i pojedinačne akte, nadzire uvjete i način izvršenja obveza prema ovom Zakonu i provedbenim propisima ovoga Zakona nadležnih tijela u jedinicama lokalne samouprave, operatera rasvjete, stručnjaka odnosno nadzirane pravne i fizičke osobe te poduzima ovim Zakonom i drugim propisima predviđene mjere da se utvrđeno stanje, ako je nužno, uskladi s ovim Zakonom i njegovim provedbenim propisima.

Članak 32.

Na inspekcijски nadzor koji se provodi po ovom Zakonu na odgovarajući način primjenjuju se odredbe članka 182., 183., 184., 185., 186., 187., 189., 192., 193., 194., 195., 211., 212., 221. i 223. Zakona o zaštiti okoliša (»Narodne novine«, br. 110/07.).

Članak 33.

Inspekcijски nadzor koji se odnosi na provedbu ovoga Zakona i njegovih provedbenih propisa kojima se propisuju granične vrijednosti u vezi sa svojstvima proizvoda u sustavu izvora svjetlosti i rasvjetljavanja i/ili drugih značajki kakvoće takvih proizvoda provodi gospodarski inspektor Državnog inspektorata na način propisan posebnim zakonom.

VIII. KAZNE NE ODREDBE

Članak 34.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se operater rasvjete odnosno operater pravna i fizička osoba, koji:

1. koristi izvore svjetlosti i svjetiljke koje ne ispunjavaju uvjete propisane provedbenim propisima ovog Zakona,
2. za objekte i uređaje ne osigura rasvijetljenost prema propisanim standardima,
3. rasvjetljava površine zgrade ili objekta na kojima su otvori za prelet životinjskih vrsta kada se te zgrade ili objekti koriste u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita prirode u svrhu zaštite staništa strogo zaštićenih životinjskih vrsta (članak 20.),
4. rasvjetu u blizini zaštićenih prostora postavlja suprotno odredbi članka 21. stavka 1. ovoga Zakona,

5. u skladu s odredbom članka 22. stavka 1. ovoga Zakona ne osigura da je rasvjeta objekta i uređaja iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona, osim rasvjete zračnih luka, po danu od jutra do večeri ugašena, osim u slučaju propisanih iznimki,
 6. upotrebljuje svjetlosne snopove bilo kakve vrste ili oblika, mirujućih ili pokretnih, koji su usmjereni prema nebu ili prema površinama koje bi mogle reflektirati više od 25% intenziteta prema nebu (članak 22. stavak 3.),
 7. rasvjetom pročelja osvjetljava zid zaštićenog prostora na kojem su prozori (članak 22. stavak 4.),
 8. postavlja svjetiljke i druge izvore svjetla na otvorenom koji prelaze najviše dopuštene razine intenziteta svjetla, rasvijetljenosti, svjetline i raspršenja propisane provedbenim propisom ovoga Zakona (članak 23. točka 1.),
 9. na prometnicama postavlja ploče, znakove, svjetla, stupove ili druge slične naprave koje svijetle, a kojima se zaklanja ili smanjuje vidljivost postavljenih prometnih znakova ili zaslijepljuju sudionici u prometu, ili se odvraća njihova pozornost u mjeri koja može biti opasna za sigurnost prometa (članak 23. točka 2.),
 10. obavlja djelatnosti, pojedine radove i druge aktivnosti, koje u prostorima u kojima borave ljudi uzrokuju rasvijetljenost štetnu za zdravlje ljudi (članak 23. točka 3.),
 11. koristi javnu rasvjetu koja raspršuje svjetlo iznad horizonta, osim u propisanim iznimkama (članak 23. točka 4.),
 12. postavlja svjetiljke koje izvana rasvijetljavaju zaštićeni prostor više od dopuštenih propisanih graničnih vrijednosti (članak 23. točka 5.),
 13. rasvijetljava prometnice na način da se svjetlo raspršuje u okoliš iznad propisanih dopuštenih standarda (članak 23. točka 6.),
 14. postavlja, odnosno rasvijetljava oglasne površine uz prometnice nenaseljenih područja (članak 23. točka 7.),
 15. postavlja samosvjetleće oglasne površine na bazi tehnologija s pozadinskom rasvjetom i s dinamičkim prijenosom informacija u zoni prometnih raskrižja ili prometnih kružnih tokova, kao i uz same prometnice (članak 23. točka 8.),
 16. postavlja ploče, znakove, stupove, oglasne površine i druge slične naprave koje zbog rasvjete uzrokuju štetne posljedice u područjima zaštićenima u skladu s propisima iz područja zaštite prirode (članak 23. točka 9.),
 17. obavlja djelatnosti, pojedine radove i druge aktivnosti koje uzrokuju rasvijetljenje štetno za ekosustav i bioraznolikost na lokaciji na kojoj se to obavlja (članak 23. točka 10.),
 18. ne izradi Projekt rasvjete u skladu sa člankom 28. ovoga Zakona,
 19. ne prilagodi postojeću rasvjetu sukladno odredbama ovoga Zakona i provedbenih propisa ovoga Zakona i/ili to ne učini prilikom rekonstrukcije.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba operatera, odnosno pravne i fizičke osobe kaznom u iznosu od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 35.

- (1) Svako neispunjenje obveza određenih provedbenim propisima ovoga Zakona operateru rasvjete i onečišćivaču, te neispunjenje tih obveza u utvrđenom roku i na propisani način smatrat će se prekršajem u smislu odredbi ovoga Zakona.
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka operater rasvjete i onečišćivač kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba operatera rasvjete, odnosno onečišćivača iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 36.

- (1) Za prekršaje propisane ovim Zakonom prekršajni postupak ne može biti pokrenut kada protekne tri godine od dana počinjenja prekršaja.
- (2) Izrečene prekršajne sankcije ne mogu biti izvršene ako od dana pravomoćnosti odluke o prekršaju proteknu tri godine, a zastara počinje teći od dana kada je počinitelj prekršaja primio izvršnu odluku urednom dostavom, odnosno od dana kada je prvostupanjska odluka postala izvršna.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

- (1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti uredbu iz članka 15. stavka 2. ovoga Zakona.
- (2) Ministar će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike iz članka 16. stavka 2. i članka 19. stavka 2. ovoga Zakona.

Članak 38.

1) Postojeću javnu rasvjetu koja je s tehničkim karakteristikama i tehnologijom u uporabi suprotna odredbama ovoga Zakona i provedbenih propisa ovoga Zakona potrebno je zamijeniti ili pravilno postaviti u skladu s Planom održavanja kojeg je dužan donijeti operater javne rasvjete, a u kojem će odrediti rokove za zamjenu postojeće javne rasvjete.

(2) Postojeće svjetiljke koje su montirane po uputama proizvođača i bliješte sudionicima u prometu suprotno odredbama ovoga Zakona, a nisu u sustavu javne rasvjete, moraju se zamijeniti ili pravilno postaviti najkasnije prilikom njihove zamjene u smislu održavanja, odnosno rekonstrukcije.

(3) Obveze po stavcima 1. i 2. ovoga članka dužne su izvršiti osobe koje su važećim propisima, odnosno važećim odgovarajućim aktima obvezane za održavanje javne rasvjete i/ili druge vrste rasvjete, odnosno objekata i uređaja na kojima se rasvjeta koristi u svrhu funkcioniranja i uporabe tih objekata i uređaja.

Članak 39.

Operateri rasvjete objekata i uređaja iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona dužni su uskladiti rasvjetu istih prema planu održavanja, a nakon stupanja na snagu pravilnika iz članka 16. stavka 2. ovoga Zakona.

Započeti postupci prema posebnim propisima

Članak 40.

Na postupke koji su za namjeravane zahvate započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona prema propisima iz područja zaštite okoliša, odnosno prema propisima iz područja gradnje neće se primijeniti ovaj Zakon.

Stupanje na snagu Zakona

Članak 41.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2012. godine.

Klasa: 351-01/11-01/01

Zagreb, 30. rujna 2011.